

CERTIFICAT

Expedient núm.:	Òrgan col·legiat:
1478/2017	El ple

**Carmen Coll Gaudens, EN QUALITAT DE SECRETARIA D'AQUEST ÒRGAN,
CERTIFICO:**

Que en la sessió celebrada el 31 / de maig / 2017 s'adoptà l'acord següent:

**Moció BeC: Per la millora en la prevenció i en la gestió dels residus municipals
(exp. 1478/2017)**

Les societats mediambientalment responsables tenen cura de la gestió integral dels seus residus. Catalunya ha de fer front de manera immediata a una sèrie de compromisos pels quals cal un esforç col·lectiu de la ciutadania, de la indústria de producció de béns de consum i del conjunt de les diverses administracions públiques implicades.

Un dels reptes principals que tenim al davant és la transició d'un model d'economia lineal, en el que els residus acaben en abocadors o processats en incineradores en la seva major part, a un model d'economia circular, en el que els residus són considerats un producte amb capacitat de reintegrar-se al cicle productiu, mantenint el valor d'ús dels recursos tant de temps com sigui possible mitjançant la reutilització, la reparació i el reciclatge. Aquest canvi suposa no només una reducció del seu impacte ambiental, sinó un gir total cap a una economia basada en un ús sostenible dels recursos, un major grau d'autosuficiència en relació a les matèries primeres i als recursos utilitzats, i un nínxol econòmic amb capacitat de ser motor de reactivació econòmica i de creació de llocs de treball.

La Unió Europea va aprovar el desembre de 2015 el seu paquet d'economia circular. En aquest nou paradigma, les diferents Directives Europees i la Directiva Marc de Residus obliga els estats membres a reutilitzar o reciclar el 50% de residus d'origen municipal el 2020 i percentatge que es veu incrementat fins el 70% al 2030.

Catalunya recull de manera selectiva un 39% dels seus residus municipals, segons dades del 2015. És una situació que no varia de manera significativa

des del 2010 i que mostra signes d'estancament. L' àmbit territorial de la Diputació de Barcelona presenta en general unes dades similars a les de Catalunya, amb un estancament clar dels resultats, que amb prou feines han superat el 38% de recollida selectiva. En el cas de Badia, l'any 2016 vam tancar l'any amb un percentatge del 17% de recollida selectiva del nostres residus de paper, vidre y envasos lleugers, molt lluny de la mitjana de l'àrea metropolitana.

Els municipis ens trobem en una situació també difícil en aquesta qüestió. Pressionats per un model que prioritza la comoditat per la ciutadania per sobre de tot, queda en mans d'equips de govern conscienciats, voluntariosos i sovint heroics, la implantació audaç de sistemes de recollida capaços de trencar les barreres de l'estancament en la recollida selectiva, i en mans de ciutadania conscienciada la separació en origen, a les seves llars. Ni la fiscalitat (diversa, atomitzada, desharmonitzada, no associada massa sovint a resultats de la recollida selectiva) ni les fórmules de gestió associades a la recollida de residus (gestió indirecta en la seva gran majoria, amb plecs de clàusules complexos i difícilment abordables per molts dels equips tècnics i econòmics dels ajuntaments, de durades llargues i de grans imports econòmics, que en dificulten la flexibilitat i l'adaptació progressiva a les realitats dels municipis i als objectius progressivament més ambiciosos en els objectius de recollida selectiva) ni les capacitats de molts ajuntaments (afeblits per enormes pressions legislatives que dificulten un replantejament en la forma d'oferir el servei) són en aquests moments elements afavoridors de la revolució que necessita l'àmbit.

És també molt clara la incapacitat del model actual de contenidors oberts d'actuar com a eina catalitzadora del canvi, i cal avançar cap a sistemes que fugin de l'anonimat en el dipòsit del residu i suposin una dificultat per les persones que no s'han incorporat encara a la recollida selectiva. En la línia de les recomanacions de la declaració aprovada per unanimitat a l'Àrea metropolitana de Barcelona el passat mes de desembre de 2016 "Cap a un canvi en la Gestió de Residus de l'AMB" és imprescindible aprofundir i promoure la individualització de la recollida a través de sistemes com la recollida porta a porta comercial i domèstica –que hauria de ser el sistema de recollida de referència en zones de baixa densitat– o l'obertura de contenidors prèvia identificació de l'usuari quan la recollida porta a porta no sigui possible.

Cal també centrar esforços en la fracció orgànica (FORM), ja que suposa un 40% dels residus municipals (en pes). Aquesta és la fracció principal que hauria de focalitzar l'atenció i esdevenir la prioritat de l'organització de la recollida selectiva i les campanyes d'educació ambiental i comunicació per garantir-ne tant la quantitat com la qualitat. En aquest sentit, caldria prestar especial atenció als grans generadors de fracció orgànica, com ara el sector de l'hostaleria, restauració i la distribució d'aliments, així com generar

estratègies contra el malbaratament alimentari.

Es fa evident que calen polítiques col·lectives, valentes i eficients per aconseguir avançar en la recollida selectiva i el reciclatge, i que superin les accions voluntaristes i les declaracions d'intencions i estableixin objectius i compromisos polítics clars d'obligat acompliment. Es fa també evident la necessitat del lideratge públic i una major implicació de les administracions en la gestió directa d'aquest sector, cercant complicitats i mancomunant esforços entre ajuntaments en el cas que sigui necessari i afavorint convenis amb els diversos sectors econòmics i socials quan calgui.

L'altre repte majúscul que ens cal afrontar és el de la prevenció de residus. Els objectius del PRECAT situen un objectiu de reducció del 15% del pes total dels residus pel 2020 en relació al del 2010. El 2010 Catalunya generava 1,53 kg de residu per habitant i dia, el 2015 1,35kg i amb una tendència a pujar en paral·lel amb l'augment del consum que acompanya la capacitat econòmica de les famílies.

En la prevenció de residus no només esdevé fonamental les campanyes de conscienciació, sinó que són necessaris profunds canvis legislatius, com ara una nova llei per al sector del packaging i els envasos, per reduir-ne la quantitat, establir-ne els materials i apostar per l'ecodisseny com a element fonamental. Cal entre d'altres apostar per ampliar la responsabilitat dels productors en la recuperació dels materials així com en el cofinançament de la gestió dels residus en tota la seva cadena de tractament, des de la recollida selectiva fins al tractament, dipòsit i/o valorització energètica.

Amb aquestes dades tan poc encoratjadores es fa difícil pensar en arribar als objectius que ens marca la UE. Es fa necessari, vista la situació, ressituar la política de gestió dels residus en l'eix central no només de les polítiques mediambientals, sinó en les econòmiques i productives. Només així podrem fer realitat el trànsit no cap a una "societat del reciclatge", sinó cal a una veritable "societat eficient en l'ús dels recursos".

De la mateixa manera que existeixen accions coordinades en favor de la qualitat de l'aire i la gestió de la mobilitat, on en favor d'accions per l'eficiència energètica i per l'accés universal als subministraments bàsics, caldria abordar el repte dels residus des d'un pacte entre administracions amb l'objectiu de coordinar, assessorar, harmonitzar, potenciar i comprometre de manera definitiva la nostra societat en la correcta gestió dels nostres residus.

Atès que calen canvis normatius que ens permetin avançar cap a una economia circular basada en la sostenibilitat, la producció neta, la

responsabilitat ampliada del productor i l'estratègia "residu zero"

Atès que la gestió de residus, la seva correcta separació i tractament, així com la seva prevenció en origen esdevé una de les preocupacions principals dels ajuntaments de la demarcació de Barcelona i un repte mediambiental de primer ordre al que cal fer-hi front de la millor manera possible.

Atès que en els darrers anys s'ha produït una situació d'estancament que fa necessària l'aplicació de noves mesures que ens permetin arribar als objectius de reciclatge que estableix la UE en les seves directives, i que s'han traslladat al PRECAT 2020.

Atès que la complexitat del sector i la seva gestió fa que molts ajuntaments no puguin desenvolupar polítiques adaptables i adaptades a la realitat del territori, i quedin excessivament condicionats per contractes poc adequats a l'evolució de les necessitats dels nous compromisos i objectius polítics.

Atès que cada cop és més evident la necessitat de fer aflorar els costos de la gestió de residus

Atès que existeix una necessitat de coordinar esforços i polítiques entre els diferents nivells d'administració

Per totes aquestes consideracions, el Grup Municipal de Badia en Comú (BeC) proposa al Ple municipal l'adopció dels següents **ACORDS**:

1. Instar el Govern de la Generalitat a iniciar els treballs d'elaboració d'una nova Llei Catalana de Prevenció de residus i per a l'ús eficient dels recursos, com una llei marc que empari els canvis legislatius necessaris per avançar cap a una economia circular basada en la sostenibilitat, la producció neta, la responsabilitat ampliada del productor i el residu zero.
2. Instar el Govern de la Generalitat a la creació d'una comissió de treball que, prèvia a l'elaboració d'una futura llei, reuneixi els representants de tots els sectors implicats (Generalitat, municipis, empreses envasadores, empreses de distribució, persones consumidores, entitats ambientalistes, i d'altres que es pugui considerar) sobre la millora de la gestió dels envasos en el marc de l'economia circular, on s'exposi i s'estudiï l'eficàcia ambiental, tècnica i econòmica de diferents mecanismes de gestió com l'SDDR, l'impost sobre els envasos, i l'evolució dels SCRAP, entre d'altres, i aplicar-ne les conclusions.

3. Instar el Govern de la Generalitat i el Govern de l'Estat a impulsar les modificacions legislatives necessàries i els mecanismes de fiscalitat adients per a desenvolupar nous sistemes de Responsabilitat Ampliada del Productor de manera que el cost l'assumeixin els responsables de posar-la al mercat (productors, distribuïdors) i que s'afavoreixin:
 - a. Criteris de producció neta i ecodisseny : durabilitat, facilitats de reutilització, reparables i fàcilment reciclables o compostables al final de la vida útil.
 - b. Criteris de comercialització que afavoreixin la reutilització i venda a granel, sistemes de dipòsit, devolució i retorn per a envasos i altres productes d'un sol us.

4. Instar el govern de la Diputació de Barcelona a participar activament en el procés per establir el "Compromís per a la millora de la gestió dels residus", juntament amb l'Agència de Residus de Catalunya, la FMC, l'ACM, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i els sistemes de gestió d'envasos Ecoembes i Ecovidrio per assolir els objectius marcats per la Comissió Europea per al 2020 pel que fa a la gestió dels residus municipals. Alhora el Compromís es constitueix com un fòrum permanent que faciliti la implantació de les principals accions que han de permetre complir amb els objectius del PRECAT.

5. Instar a l'Agència de Residus de Catalunya en coordinació amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona i les principals entitats municipalistes, a establir les bases de la nova negociació amb Ecoembes i Ecovidrio per tal de millorar les condicions econòmiques de la recollida dels residus d'envasos i fer efectiu el principi de la responsabilitat del productor tant en la fase de recollida selectiva com en la resta de fluxos on es troben els residus d'envasos.

6. Instar el govern de la Diputació a fer aflorar el seu compromís amb el repte que els municipis de la demarcació han d'afrontar els propers anys, mitjançant un suport tècnic i econòmic en l'elaboració de les estratègies locals tant d'augment de la recollida selectiva com de la prevenció de residus.

7. Instar el govern de la Diputació de Barcelona a aprofundir en la tasca de coordinació dels municipis de la demarcació en matèria de prevenció i gestió de residus mitjançant un grup de treball específic que pugui generar recomanacions en diferents àmbits (models de gestió, models de recollida i tractament, fiscalitat,...), formar les persones tècniques i polítiques responsables dels ajuntaments, així com propiciar l'intercanvi i la col·laboració intermunicipal. Aquest àmbit permetrà aprofundir també en l'especificació d'àmbits territorials diferenciats amb objectius i indicadors específics que permeti individualitzar les

Ajuntament de

Badia
del Vallès

estratègies i valorar l'esforç de cada territori

8. Instar el govern de la Diputació de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona a promoure l'establiment d'una xarxa de municipis Residu Zero, en coordinació amb les entitats de la societat civil, i d'acord amb els principis de xarxes similars establertes a nivell europeu.
9. Fer arribar aquests acords al Govern de l'Estat, la Generalitat de Catalunya, l'Agència de Residus de Catalunya, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i les entitats municipalistes de Catalunya.

I perquè així hi consti als efectes de l'expedient, emeto el present certificat per ordre i amb el vist i plau de l'Alcalde, amb l'excepció prevista en l'article 206 del Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals aprovat per Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, s'expedeix la present.

DOCUMENT SIGNAT ELECTRÒNICAMENT